

- **Vaccinet har ju tagits fram så snabbt, finns det inte en risk att man upptäcker allvarliga biverkningar senare?**

De vaccin mot covid-19 som godkänns har genomgått samma noggranna säkerhetskontroller som andra vaccin. De är testade i såväl laboratoriemiljö som i kliniska prövningar i olika faser på människor enligt ett fastställt protokoll. Alla läkemedel testas på den patientgrupp som den är avsedd att användas på.

Det finns inga vaccin som är helt fria från potentiella biverkningar och Läkemedelsverket har i uppdrag att följa och övervaka effekten. Vårdpersonal ska rapportera in misstänkta biverkningar av vaccinet till Läkemedelsverket, men även enskilda individer kan rapportera in misstänkta biverkningar direkt till Läkemedelsverket.

Att få fram ett vaccin som kan minska smittspridningen ligger i hela världens intresse. Att det har gått snabbt att ta fram vaccin mot sjukdomen beror bland annat på att forskare från många länder har samarbetat och att stora resurser har satsats på detta.

- **Finns det skillnad mellan vaccinen när det gäller hur väl utprovade de är, med tanke på biverkningar?**

Nej. Alla vaccin som godkänns har genomgått samma noggranna säkerhetskontroller.

- **Det har ju rapporterats att vissa allergiker har reagerat mot vaccinet. Hur ska jag tänka om jag har en allergi?**

Det finns ingen generell avrådan från vaccination för personer som lider av svåra allergier, men om du tidigare fått allergiska reaktioner mot vaccin ska du ta upp detta med vården innan du tar din spruta. Vårdpersonalen som vaccinerar är också extra uppmärksamma på att allergiska reaktioner kan förekomma – det är bland annat därför läkare alltid rådfrågas vid tveksamheter kring vaccinering, exempelvis utifrån allergier som framkommer via den hälsodeklaration som fylls i inför varje vaccineringstillfälle. Medicinskt skolad personal finns alltid på plats vid vaccinering, beredskap finns för handläggning av akuta reaktioner på vaccinet och man rekommenderar att den som vaccinerats dröjer sig kvar en stund efter vaccineringen. Denna rutin finns vid alla vaccineringar.

- **Vad skulle det innebära ur smittsynpunkt om en stor andel - låt oss säga ungefär en fjärdedel - avstår från att vaccinera sig?**

Vaccinering är ett av flera sätt att skydda sig mot covid-19, men ett vaccin kommer inte att vara den enda lösningen. Vaccinationen skapar ett skydd mot allvarlig sjukdom, men det är inte säkert att alla som vaccineras får ett heltäckande skydd. Detta gäller för alla vacciner, inte bara de mot covid-19. Ju fler som vaccinerar sig desto mindre blir smittspridningen och risken att många blir allvarligt sjuka. Detta kan vara viktigt att ha med när man funderar över om man ska vaccinera sig – det handlar inte bara ett skydd för den enskilda individen utan även om en gemensam insats för att få stopp på pandemin.

- **Har man fullt skydd direkt efter andra vaccineringsen?**

Det tar omkring en vecka efter andra dosen innan du har ett bra skydd mot sjukdomen. Det finns dock inget vaccin som ger ett hundra procentigt skydd, så det finns en liten risk för att du kan få sjukdomen, även om du är vaccinerad.

Du kan även sprida viruset även om du själv inte är sjuk om du till exempel får det på dina händer och sedan föra det vidare till någon annan som blir sjuk. Vi kommer alltså fortfarande behöva tänka på att skydda oss själva och varandra från smitta genom att fortsätta stanna hemma vid symtom, hålla avstånd, ha en god handhygien och arbeta hemifrån när det är möjligt.

I nuläget kommer vi fortsatt behöva testa personer med symtom för covid-19 även om de blivit vaccinerade. När vi kan tillåta oss att sluta testa i stor omfattning handlar mer om hur smittspridningen ser ut i stort i samhället.

- **Hur länge är man säker på att ha ett fullgott skydd efter vaccineringsen?**

Därför är det oklart hur länge skyddet mot sjukdomen finns kvar efter vaccinationen, men detta utvärderas löpande.

- **Vilka sjukdomar och mediciner kan påverka vaccination mot Covid19?**

Vissa så kallade antikoagulantia, blodförtunnande, mediciner kan behöva justeras eller kontrolleras inför vaccination. En del mediciner som påverkar immunförsvaret exempelvis behandling av MS, cancer, reumatiska sjukdomar etc. kan påverka framförallt effekten av vaccinet och man behöver därför diskutera med läkare inför vaccination.

- **Ska även den som har haft Covid-19 vaccineras?**

Ja, rekommendationen är att vaccinera sig även om man har haft covid-19. Det finns ingen tidsgräns för när vaccination kan ges. Regeln är att man ska ha tillfrisknat helt från sina symtom av Covid19.

- **Vad gäller för gravida?**

Gravida rekommenderas i nuläget inte vaccin. Det beror på att det finns så lite vetenskapligt underlag på just gruppen gravida kvinnor. Man har dock inte sett någon tendens att det är farligt för vare sig mor eller foster så långt, men mer forskning behövs.